Teknologiateollisuus

14.9.2021

Eduskunnan suurelle valiokunnalle

Teknologiateollisuuden lausunto: AI Act – U-kirje ja yhteinen lähestymistapa

Tekoälyn sääntelyesitys on merkittävä hanke, jonka onnistumisen kannalta tärkeää on sääntelyn ennakoitavuus ja sopiva, tasapainoinen sääntelyn taso. Teollisuuden uudistuminen ja ilmastotavoitteiden saavuttaminen edellyttävät tekoälyn käyttöä laajasti yhteiskunnassa prosessien optimointiin ja säätöön. Sääntelyn tulee tukea tekoälyn kehittämistä ja käyttöä ja siihen suuntautuvia investointeja.

Rakenne, jossa tekoälyn käyttöä säädellään keskitetysti, tuo mukanaan riskin, jossa sääntely irtautuu toimialakohtaisesta sääntelystä, ja alkaa kehittymään omalakisesti. Tekoäly on kuitenkin käytännössä tapa käsitellä dataa ja tekoälyratkaisut upotetaan osaksi muita ratkaisuja ja tuotteita.

Jako korkean ja matalan riskin ratkaisuihin luo sääntelyyn rakenteen, jossa matalariskisiä ratkaisuja tullaan jatkossa luokittelemaan korkeariskisiksi. Tämä tuo mukanaan haasteen sääntelyn ennakoitavuudesta.

Ehdotettu sääntely on paikoin hyvin yksityiskohtaista ja datan vaatimuksista säätävän 10 artiklan osalta käytännössä mahdotonta. Sääntelyä tulisikin kehittää tavoitteellisemmaksi ja vähemmän yksityiskohtaiseksi.

Teknologiateollisuus pitää hyvin huolestuttavana Komissiolle ehdotettuja valtuuksia määritellä itsenäisesti tekoälyn yhtenäisiä vaatimuksia ja antaa delegoituja säädöksiä, jotka vaikuttavat olennaisesti sääntelyn sisältöön.

Ehdotuksemme

- Sääntelyssä tulisi keskittyä prosessiin, jolla tekoälyä kehitetään ja otetaan käyttöön ja perustaa vaatimukset hyviin kehittämisen käytäntöihin (kuten MLOps).
- Sääntelyn yksityiskohtaisia ja paikoin mahdottomia vaatimuksia tulisi välttää
- Sääntelyssä on perusteltua keskittyä eettisiin ja yhteiskunnallisiin vaatimuksiin, samalla huolehtien sääntelyn yhtenäisyydestä.
- Innovaatioita voitaisiin tukea parantamalla ennakoitavuutta ja käyttämällä regulaatiokokeilujen (sandboxes) mahdollisuuksia.
- Innovaatioita voitaisiin edistää myös sovittamalla sääntely paremmin henkilötietojen sääntelyn kanssa ja selventää sitä, miten yksityisyyttä suojaavilla teknologioilla voidaan taata edellytykset tekoälyn laadukkaan opetusdatan saamiselle.
- Sääntelyn laadun ja ennakoitavuuden takaamiseksi Komission asetuksenantovaltuuksia on rajoitettava; erityisesti korkean riskin tekoälyjärjestelmien määrittelylle on oltava selkeät ja ennakoitava kriteerit.

Jussi Mäkinen
Johtaja, EU-regulaatio

Teknologiateollisuus ry

Eteläranta 10, PL 10, 00131 Helsinki
Puhelin 09 192 31
www.teknologiateollisuus.fi
Y-tunnus: 0215289-2